

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 60 K Félévre 340 K
 Negyedévi 170 K Egész évre 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-43. SZÁM.

Ami legsürgősebb

Alig néhány nap választ el bennünket az új törvényhozás összeállításától. A jelöltek szárai fejtették ki a kerületekben, a választók előtt azokat a programokat, amelyeknek megvalósítását alkalmasnak mondták arra, hogy az országot nehéz helyzetéből kimentse. Különösen olesó és igazán önként kínálkozó agitációs eszköz volt az ellenzék fegyvertárában a napról napra fokozódó drágaság, a mindinkább elviselhetetlenné váló megélhetési viszonyokra való reámutatás. Mondani sem kell, hogy ezért nem a veszített háborút és a forradalmakat, a megszállást meg Trianont okolják, hanem minden nyomoruságért a mostani kormányt teszik felelőssé. Kétségtelen, hogy ehhez nagyon sok rosszhiszeműség kell.

A kormány meg a „kurzus“ nem csinált egyebet, mint numerus clauzust, italmérési revíziót, moziengedély elvonást és hasonló „jogfosztást“, de bezzeg nem tett a drágaság leküzdésére semmit, türi azt, hogy a buza ára immár kétszázszorosa a békebeli árnak. Így vádolták az ellenzéki jelöltek a kormányt a választási kampány alatt és erősen fogadkoztak, hogy ha ők jutnak uralomra, minden jóra fordul, olcsóságot, bőséget teremtenek.

Ezzel szemben ma mit tapasztalunk? Még össze sem ült a nemzetgyűlés, már is erősen fujják a harci riadót. Igenis, „minden választási visszaélést, erőszakosságot szelvényben-hosszában az ország ítélőszéke elé viszünk“. Olvastuk egy ellenzéki párt programját. Legnagyobb meglepetésünkre egyetlen egy árva szóval sem történni benne még csak megemlékezés sem a drágaság elleni küzdelemről, de annál többet foglalkozik közjogi természetű dolgokkal.

Azt kérdezzük a drágaság rémével szakadatlan élethalál harcot folytató nagy közönségtől, vajjon sürgősebbnek tartja azt, hogy Fekete (Schwarz) Izsó (Izidor) itt feszíthessen-e mint jogász az egyetemen, meg azt, hogy egy-két százezer emberrel többnek vagy kevesebbnek legyen-e szavazati joga, mint azt, hogy mindenki, aki dolgozik, megtalálhassa munkájának becsületes jutalmát, biztosíthassa emberhez méltó megélhetését?

A drágaságból csak a spekulánsoknak van hasznuk, azoknak, akiket egy pompásan megszervezett és összetanult sajtó következetesen „dolgozók“-nak nevez, de szenvedni miatta az magyar társadalom az a gazda, aki a múlt ősszel még 800 koronájával adta el a buzáját, épenugy, mint a tisztviselő vagy a munkás.

Mutassa meg az az ellenzék, mely olyan nagy fogadkozással és hangzatos ígérekkel szédítette kortesbeszédeiben a választók jóhiszemű tömegét, mutassa meg, hogy ezért a szenvedő tömegért, annak anyagi jólétéért, nyomoruságának enyhítéséért valóban dolgozni kíván. Ebben a tekintetben nemes versenyre kell a kormánnyal, azt hivatásánál fogva ellenőrizni ugyan, de a közjóra irányuló szándékaiiban, azok megvalósítását célzó törekvéseiben nem gátolja, sőt építő munkájában segíti.

A drágaság az, amely ellen irtóháborút kell indítani. Elérkeztünk ahhoz a ponthoz, ahol már közvetlenül fenyeget minden rend felborulásának a veszélye, ha az életet elviselhetőbbé, a megélhetést könnyebbé nem tesszük. Ez az a közös ellenség, amely ellen egy táborba kell tömörülni mindnyájunknak, akik nem az anarchiát akarjuk előkészíteni, hanem a halálra ítélt, megcsönkített országot

talpraállítását kívánjuk munkálni. Ebben a küzdelemben számítanunk kell minden becsületes és komoly ember segítő munkájára, akármelyik politikai párthoz tartozik is.

Aki ebben a válságos időben nem teljesíti

háza és magyar fajtája iránti kötelességét; aki heccékért, személyes érvényesülésért kockáztatja egy újabb összeomlás bekövetkezését, az olyan irtózatos bünt követ el, mely alól nincs feloldozás.

A kormány ujjaalakítása

A kormány rekonstrukciójára vonatkozó tárgyalások tegnap indultak meg. Bethlen István gróf miniszterelnök nagyatádi Szabó Istvánnal tárgyalt és szóba került a földművelésügyi miniszteri árcsökkentése. Erdemleges döntés azonban nem történt. Befejezett tény, hogy Hegyeshalmi Lajos kereskedelmi miniszter, Tomcsányi Vilmos Pál igazságügyminiszter és Bernoldk Nándor népjóléti miniszter elhagyják helyüket.

Végleges megállapodás történt a belügyminiszter személyében is. Rakovszky Ivan belügyminiszter kinevezése a hivatalos lap pénteki számában meg fog jelenni. Eldől továbbá a kereskedelemügyi és igazságügyi tárca sorsa is; de a nevek egyelőre még nem kerülnek nyilvánosságra. Klebersberg Kunó gróf belügyminiszter a kultuszminisztérium vezetését veszi át. Vass József pedig Bernoldk tárcájával cseréli fel a kultuszministerséget.

Szombaton délután az egységes párt ér-

A nemzetgyűlés ünnepélyes megnyitása

A június 16-ára összehívott nemzetgyűlés első ülését a régi országgyűlések képviselőházi szokásainak megfelelően az összehívás napjától számított harmadik nap, vasárnapra esvén, a negyedik nap június 19-én d. e. 10 órakor fogja megtartani.

A nemzetgyűlési képviselőket a volt nemzetgyűlés háznapja Lukovich Aladár volt nemzetgyűlési képviselő fogja üdvözölni és felkéri őket, foglalják el helyeiket. Azután pedig a nemzetgyűlésnek korban legidősebb tagját: Apponyi Albert gróft fogja felkérni a korelnöki szék elfoglalására. A korelnök elfoglalván a helyet, felkéri a korokra nézve legfiatalabb hat nemzetgyűlési képviselőt, hogy foglalják el a korjegyzői székeket.

Ezután a korelnök felolvastatja a miniszterelnöknek a korelnökhöz intézett átiratát, melyben közli, hogy a Kormányzó a június 16-án összehívott nemzetgyűlést június 20-án kedden délelőtt 12 órakor fogja a parlament kupolacsarnokában ünnepélyesen megnyitni. Egyben közli a miniszterelnök átiratát, azt is, hogy ugyanezen a napon június 20-án délelőtt 10 órakor az ünnepélyes megnyitást megelőzőleg

tekezetlen tehát már a rekonstruált kormány fog bemutatkozni és ezen az értekezleten Bethlen István gróf miniszterelnök kifejezi programját. Ezt megelőzően a legfontosabb tisztségek betöltéséről fognak határozni. A párt elnöke továbbra is nagyatádi Szabó István lesz, az ügyvezető alelnök pedig Gömbös Gyula.

A Keresztény Kisgazda, Földműves és Polgári Pártban napról-napra jobban megélnék a klubélet. Az újonnan megválasztott képviselők szép számmal érkeztek már fel a fővárosba, részint ismerkedés, részben pedig egyes politikai kérdések megbeszélése céljából. Esténként fellatogatnak a pártkörbe, ahol ma este is mozgalmas élet volt. Ez alkalommal nagyatádi Szabó István, Bánffy Miklós gróf külügyminiszter, Mayer János földművelésügyi miniszter is megjelent a pártban. A párt tagjai az intézőbizottság szobájában rövid bizalmas megbeszélést tartottak, amelyen a nemzetgyűlés megnyitásával foglalkoztak.

a budai vár koronázó főtemplomában, valamint a Kálvin-téri református templomban és a Deák-téri ágostai evangélikus templomban ünnepélyes istentiszteletet fognak tartani. A koronázó főtemplomban tartandó istentiszteleten a kormány felkérésére Csernoch János bíboros hercegprímás fog pontifikálni.

Az ünnepélyes megnyitás napján a Kormányzó déli 12 órakor érkezik a miniszterelnök kíséretében a parlament épületébe, ahol őt a parlament bejáratánál a volt nemzetgyűlés háznapja fogja üdvözölni és felkérni a kupolacsarnokba. Itt a Kormányzót a miniszterelnök üdvözli és felkéri, hogy a nemzetgyűlést megnyitottnak nyilvánítsa ki. A Kormányzó felolvasván a nemzetgyűléshez intézett megnyitó beszédét, a nemzetgyűlést megnyitottnak nyilvánítja és ezután a miniszterelnök kíséretében távozik a parlament épületéből.

Mindjárt ezután az ünnepélyes megnyitás után folytatódólagosan június 20-án, kedden déli fél 1 órakor tartandó a nemzetgyűlés második ülését, melynek folyamán az új nemzetgyűlés képviselőinek átnyújtják megbízó leveleiket.

Megkötik a magyar-osztrák szerződést

Budapest, jun. 14. Hetek óta tartanak Bécsben a magyar-osztrák árucseres forgalmi tárgyalások. Masirevich Szilárd bécsi magyar követ intenzíven dolgozik, hogy a megállapodás rövid idő alatt létrejöhessen. A magyar bizottság naponként telefon útján tesz jelentést a közéletművelésügyi minisztériumnak.

Illetékes helyről a tárgyalásokról a következő információt kaptuk:

— A múlt héten újból megindult gazdasági tárgyalások nagyjában igen kedvezően folynak. A magyar kormány minden lehető ál-

dozatot meghoz, hogy a csereszerződés véglegesen megköthető legyen. Most csupán egyes ipari kontingensben mutatkoznak nehézségek, azonban remény van arra, hogy ezek a pillanatnyi konfliktusok elsimulnak. Az osztrák kormány egyes pontoknál túlnagy követeléseket támasztott.

— Többé már nem kétséges, vajjon megkötjük-e a szerződést Ausztriával, mert ez már pozitívumnak mondható. A bizonytalan csupán az, hogy az aláírás még ezen a héten megtörténik-e, vagy rövid idővel későbbre halasztódik.

London, jun. 14. (Wolff) A „Temps“ közli bécsi tudósítójának Benes cseh miniszterelnökkel Zágrábban folytatott beszélgetését. Benes többek között a következőket mondta:

— *Pasics* miniszterelnökkel és *Nancsics* külügyminiszterrel megállapodtunk abban, hogy az új szerződést szilárd alapokon fogjuk megkötni és hogy Középeurópa déli részének politikai rendszerét továbbra is fentartjuk. Ez az új szerződés voltaképpen csak a trianoni szerződés védelmére alakuló szövetséget jelent. Új alakjában általános jelleget fog öltetni és minden irányban biztosítani fogja a három állam kölcsönös támogatását külpolitikai viszonylatban. Ily módon az új szerződésnek az az előnye is meglesz, hogy nem irányul kifejezetten egy állam ellen. A Romániával való szerződés meg úgy is csak a jövő évben kerül napirendre. Ezt a szerződést is kétséghívül ugyanazokra az alapokra fogják fektetni.

A Nemzeti Hitelintézet ügye

A független és önálló magyar bank ügye állította szembe újra azokat a taborokat, melyek egyrészt az Est, másrészt a Szózat mögött sorakoznak. Az idegen tőke veszélyeztetve érzi a TEBE által részére biztosított monopolisztikus helyzetet azáltal, hogy komoly mozgalom indult meg két, egyenként gyenge kereszttyén intézet egyesítése érdekében azért, hogy a két intézet egyesülve a kereszttyén gazdasági mozgalmak régóta nélkülözött eszközévé válhasson. Minden kereszttyén kereskedő és iparos érzi az ilyen bank létesítésének szükségességét, mindenki tudja azt, hogy e nélkül a bank nélkül eredményes gazdasági tevékenységet a magyar faj nem fejthet ki, az idegen tőke azonban azt is tudja, hogy amennyiben az ilyen nagyobb kereszttyén pénzügyintézet létre tudna jönni szakosított vezetés alá kerülne, rája nézve olyan konkurenciát jelentene, mely az idegen tőke üzleti érdekeit komolyan veszélyeztetné.

A harc, amely a kérdés körül megindult, igen komoly és különösen jelentőségteljes ma, a választások után, amikor a kormány már a legutolsó választások eredményéhez képest rendezheti be politikáját és ezzel kapcsolatban állásfoglalását a kereszttyén bank ügyében. A kereszttyén magyarság érdeklődéssel tekint ez elé az állásfoglalás elé, de elárulhatjuk azt is, hogy azok a kereszttyén intézetek és kereszttyén tőkések, akik a kereszttyén pénzügyintézet megteremtését föltétlenül elérendő célul tűzték ki maguk elé, ezt a célt minden körülmények között elfogják érni és hogy ezek nem hajlandók a felvetett kérdésben engedni. Hiába is akarja az Est leszögezni azt a tényt, hogy a pénzügyminiszter tekintélye csorbulna, ha az ő általa eredetileg proponált és az idegen tőkének megfelelő megoldási mód létre nem jönne. Nézetünk szerint igen szomorú volna, ha a magyar fajra nézve olyannyira fontos kérdés azon dőlhetne meg, hogy az Est miképpen állítja be az esettel kapcsolatban a pénzügyminiszter személyét. Ennek a kérdésnek a megoldásánál személyek egyáltalán nem játszhatnak szerepet. Itt egyszerűen egy logikus gondolatmenetnek a gyakorlati életbe való átültetéséről van szó. A kereszttyén magyar kereskedelem nem függhet egy állandó monopolizálni akaró bankkarteltől; nem tűrheti, hogy a kormány kizárólag ilyen bankkartelt támogasson, ha közvetett uton is hitelekkel; nem tűrheti azt, hogy csak ennek a bankkartelnek legyen befolyása hitelek szétosztásánál, — de joggal követeli, hogy a magyar kormány saját intézményei útján támogassa a kereszttyén magyar gazdálkodást, akiket végeredményben a kormány sorsa is függ.

— **A pozsonyi Nobel dinamit gyárat** a csehek stratégiai szempontból nem robbanó vegyipari cikkek gyártására fogják átalakítani, mert a gyár a jelenlegi magyar határhoz csupán pár száz méternyire esik.

— **Miniszeri köszönet.** A m. kir. vallás-és közoktatásügyi miniszter özv. Kovács B. Gyuláné sz. Sárvidy Róza, dr. Legény Gyuláné sz. Némethy Emma és Salánky Mihály debreceni lakosoknak a debreceni városi múzeum anyagának értékes adományaikkal történt gazdagításáért köszönetét nyilvánította ki.

Az államvasutak villamosítása

A magyar államvasutak villamosítására a kezdő lépések már megtörténtek. A kereskedelmi miniszter utasította a Máv. igazgatóságát, hogy a villamosítási kísérletek céljaira a Budapest-Dunakeszi-Alag közötti 15 kilométer szakaszon az átalakítási és felszerelési munkálatokat azonnal kezdje meg s a legrövidebb idő alatt hajtsa végre. Ezzel a rendelettel veszi kezdetét az államvasutak történetében a legújabb korszak, mely hatalmas perspektívát tár szemünk elé — a forgalom technikai megoldásának szinte végnélküli fejlődését.

A Máv. villamosítására elsőrendű szükségünk van gazdasági elszigeteltségünkkel fogva, mert sem a közvetlen vontatásra alkalmas és kellő mennyiségű szenünk, sem olcsón kihasználható vízierőink, sem földgáz és petroleum telepeink nincsenek, s állandóan fenyeget a szomszédos ellenséges érdeklődés államok gazdasági blokádjával.

Barnaszen és lignittelepeink termése eleget ugyan az ország szénellátására, de a mozdonyok tüzelésére gazdaságosan fel nem használhatók, mert a mozdonyok mind elsőrendű feketeszen tüzelésre vannak építve s így a belvárosi vasúti forgalom lehetősége a valutában rejlő beszerzési nehézségen kívül még a fekete szén szállító államok kényétől is függ. A forgalom zavartalan biztosítása békében a fejlődés lehetőségének sine qua non-ja, háborúban pedig létkérdés. A villamosítást tehát úgy gazdasági, mint katonai okok sürgető kényszere kívánja meg. Technikai részről a kérdés már régen megoldottnak tekinthető, különösen nálunk. A Ganz Danubius gyár világhírű sikereket ért el a villamosítások és villamos nagyvasutak építése terén egy Felső-Olaszországban, mint a világ minden részén.

Az államvasutak igazgatósága már a háboru előtt kezdett foglalkozni a villamosítás kérdésével. Tervbe volt véve a Hatvan—Ruttká, Piski—Petrozsény és Kamaramoravica—Fiume közötti szakaszok átalakítása. Ezekben a szakaszokon ugyanis a villamosüzem, már az akkori olcsó szénárak mellett is gazdaságosnak mutatkozott. Közbe jött azonban a háboru s így a tervek közül semmi sem valósulhatott meg. Most pedig már az egész hálózat villamosítása van tervbe véve s az általános terveket a Máv. villamosítási irodája már ki is dolgozta, a tervekhez az Országos Középítési Tanács is hozzájárult s a Máv. 1921—22 évi költségvetésében már nagyobb összeget vettek fel próbaüzem létesítésére. A költségvetés e tételét a pénzügyi és kereskedelemügyi miniszterium április 25-én tartott minisztertanácsban jóváhagyta s elrendelte a munka megkezdését.

A Máv. eredeti terve szerint a Kelenföld—Pusztaszabolcs közötti 50 km.-es szakaszon kellett volna a próba-villamosítást elkezdeni, mert e vonal terjedelmessége és fővonal jellege miatt alkalmasabbnak látszott a tanulmányozások tekintetében. De miután legalább is egyelőre improduktív befektetésről van szó, az ország rossz pénzügyi helyzete az eredeti terv megvalósítását nem engedhette meg.

A próbaüzem első és legfontosabb kérdése a Kandó Kálmán által tervezett új típusú villamos mozdonyok kipróbálása. A mozdony gépszerkezetét az Állami Gépgyár készítette. Összes alkatrészei készen állanak s összeszerelése néhány hét kérdése csak. A 2600 lóerős mozdony táplálására az áramot az államvasutak István-telki főműhelyének erőműve fogja szolgáltatni, mely a Phöbus vill. vállalat r. t. telepévei dolgozik együtt. A próbaüzemek tartamára e két erőművet szét fogják egymástól választani, nehogy üzemzavar álljon elő a Phöbus hálózatában. A villamosítandó 15 kilométeres utvonal munkavezetékét, a transzformátort és a kapcsoló-berendezést a Ganz cég bocsátja díjmentesen a Máv. rendelkezésére s azonkívül fedezi a szükséges javítási költségeket is.

A villamosítási munkálatok néhány hónap alatt fognak elkészülni. Talán már a nyár végével meg lesznek tarthatók az első rendes próbarendek. Minthogy a vonalfelszerelés a próbák befejezésével egyéb célokra is felhasználható, az állam rizikója alig néhány millió korona. A kísérletek eredményében azonban

nincs ok a kételkedésre, mert *Kandó Kálmán* világhírű, zseniális alkotásaival már eddig is bebizonyította rátermettségét és páratlan szak tudását. Remélhető, hogy az ez évi próbák sikerein felbuzdulva, az államvasutak már a jövő évben megkezdhetik a rendszeres villamosítást. Az átalakítási munkálatok vezetésével *Verebély László*, a Máv. villamosítási irodájának vezetője van megbízva.

A Műpártoló Egyesület kiállítása

Megnyitása ma délelőtt

A stockholmi és velencei reprezentatív képzőművészeti kiállítások nagysikerei a külföldi köztudatba vitték nagy kulturfőnyüket. Nemcsak a kormánykörökben jutott öntudatra a művészek munkásságának irredenta jellege, hanem a társadalomnak is. Így vált lehetővé a különböző vidéki művésztelepek és iparművészeti műhelyek létesítése.

A keletmagyarországi képzőművészeti kultúra irányítására hivatott Debreceni Műpártoló Egyesület új vezetősége érezve rendeltetésének fontosságát, nem kimél fáradságot, hogy fontos hivatását betölthesse.

Még alig ültek el a politikai mozgalmak, amik minden más törekvéstől elvonták a figyelmet, máris keresztül vitte az egyesület, hogy jól szervezett, gondos rendezésben adja Debrecen értékes 14 művésznének 150 műtárgyból álló kiállítását.

A kiállítást ma délelőtt 11 órakor ünnepélyes formában dr. Magoss György nyitja meg az összes testületet és hatóságok jelenlétében a városháza közgyűlési termében.

Belépő díj a megnyitás délelőttjén 40 K. Többi napokon 20 K, tanulójegy 5 K. Az egyesület tagjai a kiállítást ingyen látogathatják és részt vesznek a képsorsolásban. E kiállítás 5 db összesen 25.000 K értékű képet sorol ki tagjai között. Tagfelvétel a kiállítási pénztárnál. Tagdíj évi 100 korona.

A tárlat iránt rendkívül nagy az érdeklődés még vidéken is; a már megindult tagfelvétel mutatja, hogy a képzőművészeti kultúra iránti fogékonyság és érdeklődés az utóbbi évek gyenge egyéni akciója mellett is tetemesen növekedik, az egyetemi városhoz méltó arányokban. A kiállítás méltatására még visszatérünk.

Huszonhatodikán lesz a patkánynap

A városi tanács tegnapi ülésén véglegesen megállapították a patkányirtás időpontját. A mérég már megérkezett s a pestisveszedelem, tekintve azt, hogy a Balkán-államokban már befészkelte magát, igen nagy. Így az irtás idejét nem lehet továbbra halogatni. A patkányok Bertalan-éjszakáján 26-án kezdődik s három napig fog tartani.

A tanácsban nagy vita volt afelett, hogy ki fogatosítsa az irtást. Az előadó javasolta, hogy erre a célra rendeljék ki a városi hivatalnokokat. Többen elleneztek a javaslatot, azaz érvelvén, hogy nem városi tisztviselőhöz illő munkával bíznák meg őket. Miután azonban kitünt, hogy a városnak nincsen elegendő számú szolgaszemélyzete s a megbízhatóság szempontjából is jobb az ilyen nagyfontosságú munkálatok elvégzését hivatalnokokra bízni, — a tanács úgy döntött, hogy kérni fogja a polgármestert 250 városi hivatalnok kirendelésére, akik 26-án egésznap, 27-én és 28-án pedig délután bejárnak a 250 kerületre osztott várost s kioktatják a lakosságot a mérég elkészítésére és elhelyezésére. Az ellenőrzés céljából ugyancsak 30 kerületre osztották fel a várost s e kerületekben is egy-egy tisztviselő győződik meg arról, hogy a lakosság fogatosította-e a hatóság rendelkezéseit. A tanács a tisztviselők külön munkadíját napi 100 koronában állapította meg.

A városi hivatalnokok kirendelése a polgármestertől függ, aki bizonyára nem fog a tanács határozatában sérelmet látni. A városi hivatalnokok is belátják a patkányirtás nagy fontosságát s nem fognak idegenkedni a közérdeklődésben elvégzendő munkától.

Gőzfeckendők a tűzoltóságunknak

A tegnapi tanácsülésen dr. Roncsik Jenő tűzoltóparancsnok fontos előterjesztést tett a városi tűzoltóság felszerelésének reorganizálására. Előadta, hogy Debrecen város tűzoltóságának felszerelése 30-40 éves s így a modern követelményeknek már nem felel meg. A tűzoltókocsik rossz állapotban vannak, hogy a kivonulások alkalmával minduntalan törések és üzemzavarok fordulnak elő. A lófogatu gőzfeckendő működésbe hozatala tetemes idővesztéssel jár, ami egyes tüzeseteknél az oltás munkájának eredményét komolyan veszélyezteti. De gazdasági szempontból is hátrányos a lőtartás, mivel egy pár ló eltartása évi 140,000 koronába kerül.

Javasolta tehát, hogy a város 2 darab automobil feckendőt szerezzen be a Győri Gép és Vaggongyártól. A két autófecskendőt a gyár még 1918-ban készítette propaganda célokra. Ma 1,800,000 koronába kerül a két gép, s így ára a mai viszonyokhoz mérten olcsónak mondható.

Az autómobilfeckendők a lófogatu gőzfeckendővel szemben nagy előnye, hogy évi fenntartása csupán 100 ezer koronába kerül, gyorsabban jut el a tűz helyszínére s működése úgy megbízhatóság, mint teljesítmény tekintetében felülmúlja a gőzfeckendőt. A tűzoltóparancsnok kérte a tanácsot, hogy a két autófecskendőt sürgősen rendelje meg s hatalmazza fel a főparancsnokot, hogy azokat a gyárban azonnal lefoglalhassa.

A városi tanács méltányolta dr. Roncsik főparancsnok előterjesztését s kiadta számvevőségnek azzal, hogy a fedezet kérdésében sürgős jelentést adjon a városi tanácsnak.

Ha sikerülni fog az autómobilfeckendők beszerzése, ami a város tűzbiztonsága szempontjából elsőrendű érdek, Debrecen tűzoltósága felszerelés tekintetében a megkívánható szinten fog állni s egyúttal lehetővé válik, hogy a felesleges gőzfeckendőt az önkéntes tűzoltóság szerezhesse meg s működése megkezdéséhez alapot nyerjen.

Hatéves koronatanu

G. Salamon, Rákóczi-utca 23. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy lakásának lezárt szekrényét valaki teljesen kifosztotta s onnan körülbelül 50-60 ezer korona értékű ruhát, fehérneműt, ékszert ellopott. Feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást. A nyomozást Jelez Béla detektív vezette le s gyanúja a cselédlányra irányult, aki azonban kézzel-lábbal tiltakozott a lopásnak még a gyanúja ellen is.

A detektív már már eredménytelenül távozott el, mikor utolsó próbaképen vallatásra fogta az udvaron játszó hat éves kis fiút, hogy nem látott-e valamit a lopás elkövetéséből s nem tud-e valamit a lopásról. A kis fiú zavarba jött, de később bátran előadta, hogy ő sokat tud a lopásról. Ő vele vitette ki ugyanis a tolvaj cselédlány az ellopott holmit a vasúti állomásra. Erre újra elővették a cselédlányt, aki miután a kis fiú szemébe mondta neki rá nézve terhelő vallomását, beismerte, hogy a lopást ő követte el. Az ellopott holmit tényleg a kis fiúval vitette ki az állomásra s elküldte szüleinek Hajduböszörménybe.

A debreceni rendőrség most táviratilag értesítette a hajduböszörményi rendőrkapitányságot, hogy tartson házkutatást a tolvaj cselédlány szüleinél az ellopott holmik megkerítése végett. A magáról megfellebbezett cselédlányt őrizetbe vették.

— **Beöthy Zsolt özvegye a Csokonai-körhöz.** A Csokonai-kör Beöthy Zsolt halála alkalmából részvétiratot intézett a nagy tudós és magyar irodalmi vezérférfi özvegyéhez, aki most a következő sorokkal felelt: Mélyen tisztelt Elnökség! Fogadjon kérem mélyen érzett hálás köszönetemet férjem elhunytá fölött a kör nevében kifejezett szíves részvételért. Nagy veszteségem gőszát elviselhetőbbé teszi annak a tudata, hogy boldogult férjem emlékét a kör annak a sok kedves emlékek meleg szeretével fogja őrizni, melyekre olyan megindító és megízeltető formában hivatkozott bensőséges részvétel iratuk. Kiváló tisztelettel! *Beöthy Zsoltné.*

Ujabb vasuti katasztrófa Torbágnál

Két halott, négy súlyos és harminckét sebesült

Budapest, június 14. Ma reggel 9 óra 10 perckor a keleti pályaudvarra telefonjelentés jött Torbágy állomásról, hogy közvetlen Torbágy állomás után az első vonalszakaszán borzalmas katasztrófa történt.

A Budapestről Grác felé indult gyorsvonat kisiklott, több halott és sok sebesült fekszik a pályatesten.

Az első telefonjelentés érthető megdöbbenést keltett a keleti pályaudvaron. Pontban féltizkor a mentők hatalmas készletével érkezett ki a keleti pályaudvarhoz.

Az első segélyvonat elindult és utána pár perccel elindult a második, a mentőkkel és orvosokkal, kötszerekkel és hordógyakkal megpakolt segélyvonat is. Tíz óra 25 perckor érkezett be a különvonat Torbágy állomásra, ahol már bentállott ez a néhány kocsiból álló gráci vonat, amely éppen maradt.

Itt az államvasutak igazgatójának jelentette az állomásfőnök a szerencsétlenség részleteit. Elmondotta, hogy 8 óra 15 perckor indult el a budapesti keleti pályaudvarról az 1302. számú budapest-grác-bécsi gyorsvonat. A vonat, mint a kereskedelmi miniszternek jelentették, 14 kocsiból állott.

A szerencsétlenség a mozdonytól számított 4-ik kocsinál történt közvetlenül az étkezőkocsi előtt. Az egész — mint a jelentés mondja — egy pillanatra tartott — egyszerre csak elszakadt a vonat közepe, először három kocsi, majd egy negyedik kocsi az éles kanyarútólva fordulni uttesten lefordult a magas töltésről.

Pillanatok alatt kétségbeesett sikoltozások hangja töltötte meg a levegőt, egy pillanattal később a lefordult kocsi egyik szabadon maradt ablakán egy véres fejű ember mászott ki a kocsi tetejére, borzalmas sikoltással segítséget kért, majd ugyanabban a pillanatban eszméletlenül bukott le a kocsi tetejéről az uttestre. Pár pillanattal később a sebesültek egész tömege bukkant fel.

Közben a vonat érthetetlen módon megállt, ugylátszik, a vonatvezetők az elszakadással járó hirtelen rándulást is megéreztek, a vonatot megállították, ughogy talán még egy borzalmas katasztrófát kerültek el ezzel, mert a kocsi után következő hat kocsi szintén megállt és nem szaladt rá a következő kocsikra. A vonaton, amely egyik legjobb vonata a magyar államvasutaknak, csak I. és II. osztályú kocsik voltak.

A borzalmas katasztrófa reggel 9 óra után 3-3 perccel történt. Torbágy után körülbelül 400 lépésre éles kanyarodó kezdődik, ahol a vonatok mindig lassítják sebesültségüket. Ettől a kanyarodástól 4-500 lépésre történt 1916-ban az ismert herceghalmi katasztrófa. Hihetetlen és veszedelmes helynek ismerték ezt a vasutasok. Ebben a hajlásban állítólag a sínek repedtek meg és ez a sínrepedés okozta azt, hogy az éles kerek kiugrottak éppen akkor, amikor a négy kocsi haladt át rajtuk. Ez okozta, hogy négy kocsi kiszakadt, felfordult és legurult a körülbelül 8-10 méter magas töltésen. Ezek a kocsik csaknem pozdorjává törtek.

Nyomban táviratot küldöttek Herceghalomra és Bicskére, továbbá Budapestre, ahonnan segítővonatok érkeztek. A bicskei és herceghalmi segítség csakhamar meg is érkezett. Körülbelül 5-6 nagyon súlyos sebesült férfit és asszonyt huztak ki először a romok alól.

Ekkor jelentették, hogy az étkezőkocsi alatt egy asszony fekszik teljesen szétloccsant agyvelővel. Megállapították, hogy Max Freiherr von Reitzenstein felesége az illető, aki szörnyethalt. Mellette egy férfi holttest fekszik.

A Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy az Államvasutak igazgatósága Szombathely irányában az 1302. sz. gyorsvonattal Torbágy és Herceghalom között történt balesetről a következőket közli:

A baleset a nyílt vonalon a 346-7. szelvényen történt. A vizsgálat szerint a kisiklászt régi sintörés okozta, mely belső szerkezeti hibára vezethető vissza. Így tehát a baleset nem a pálya hiánya, sem személyi mulasztás következtében történt. A vonat

mozdonya és utána az 5 első személykocsi a sintörés helyén akadálytalanul átfutott, anélkül, hogy kisiklott volna. A törött sín a vonalban hatodiknak besorozott kocsi alatt volt szét és ezután az étkező és még 7 személykocsi kisiklott, oldalt borult. A baleset következtében Lovas Sándor bécsi bankigazgató és báró Reitzenstein Miksané szicíliai lakos meghalt. Weisz Mária, Grünwald Adolfné budapesti lakosok, özv. Széll Farkasné szegedi lakos és Balassa Gyula budapesti ügyvéd súlyosan megsebesültek. Ezenkívül 32 utas jelentéktelen sérülést szenvedett. A súlyosan sérült utasokat Budapestre szállították. A szigorú vizsgálat folyamatban van.

Tennisverseny Debreczenben

Megírta már a *Hajduföld*, hogy a debreceni tiszti lawn-tennisz Kör június hó 30-án, július 1-én és 2-án nagyszabású házi tennisversenyt rendez, amelyen Debrecen s a vidék legerősebb játékosai indulnak. A tennisverseny iránt máris igen nagy érdeklődés nyilvánul meg s bizonyos, hogy a legteljesebb sikerjegyében fog lefolyni. Máris igen sok kiváló játékos ígerte meg részvételét, így erős és szép küzdelemre van kilátás.

A versenyszámok a következők:

I. Férfi egyes verseny. Handicap. Tiszteletdíj az elsőnek, 8 nevezés esetén a másodiknak. — II. Női egyes verseny. Handicap. Tiszteletdíj az elsőnek, 8 nevezés esetén a másodiknak. — III. Férfi páros verseny. Handicap. Tiszteletdíj az első párnak. — IV. Női páros verseny. Handicap. Tiszteletdíj az első párnak. — V. Vegyes páros verseny. Handicap. Tiszteletdíj az első párnak.

A verseny előmérkőzése a sorsolás után meghatározandó helyen és időpontban kezdődnek s nyitva vannak a katonatiszti lawn-tennisz Kör tagjai és a meghívottak részére.

A mérkőzések három játszmára (set) mennek, melyek közül a győztesnek kettőt kell nyernie. Két nyert játszma esetén a harmadik nem játszandó le. Versenyidő naponta 13-19 óra 30 percig és szükség szerint.

Nevezési zárlat június 22-én 19 óra. Sorsolás június hó 21-én 19 órakor a lawn-tennisz Kör nagyterdei helyiségében. Zárlat után érkező nevezések a sorsolásig csak a tétet kétszeresének lefizetése mellett fogadtatnak el.

Tét az első versenyszámban személyenként 100 korona, a II. versenyszámban személyenként 130 korona és valamennyi versenyszámban személyenként 150 korona.

A nevezések Gallinszky Károly százados, Debrecen, m. kir. honvéd körletparancsnokság címre levélben, táviratilag a tétet melléklésével küldendő, vagy személyesen kezéhez adandók le.

A versenybizottság a következőkből áll: Holényi János ezredes, pávai Vajna Viktor vkt. őrnagy, Gallinszky Károly százados, Tamássy Béla főhadnagy, Darabos Balázs főhadnagy.

DEBRECZENI KALAPGYAR Széll Gergely

Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan pontosan készíttetnek Piac-u. 63. sz.

Tizedes mérlegek

elsőrendű hazai gyártmány dob-sínek, mentőszekrény s az összes gépészeti cikkek kaphatók

Sesztina Lajos vaskereskedésében.

NAPI HIREK

Egyházi zene

A róm. kath. egyházi vegyeskar ma, az urnapi nagymiséén, a róm. kath. templomban Mozart F dur miséjét fogja énekelni.

Az énekkar tagjai: Aberle Rajmondné, öz. Balló Gáborné, Böhm Lajosné, Ferenczi Viktorné, Grasely Norbertné, Soltész Gyuláné, Erdélyi Mariska, Guldán Izabella, Kovács Rózsika, Pálffy Ilona, Trágy Gézáné, Erdélyi Ilona, Karolyi Jolán, Kovács Mariska, Soós Matild, Vaszil Erzsébet, Zsiráy Antonia, Csernus Gáspár, dr Vollmann János, Huszthy András, Kiss Béla, Kovács Károly, Vágó János, Govrik Lajos, Jobb Géza, Mátrai Ernő, Novák Károly, dr Ruzska István, Sümeghy József, Szvitlik Ferenc.

A zenekar tagjai: Gyarmathy Miklósné, dr Homola László, Jakucs István, Páricsy Pál, Csernus József, Fábrián Lajos, Huszthy Sándor, Péter Zoltán, dr Szeremley Béla, Albert Pál, Galánfy György, Zvér Imre, Hóra Károly és Piribauer Ferenc.

A misét betanította és vezeti Diczig Alajos. A sátoroknál a vegyeskar és a Szent László Dá- lárda fog énekelni Kollencz Rezső vezetésével.

— **Lapunk legközelebbi száma — Ur- nap Ünnepe miatt — szombaton reggel je- lenik meg.**

— **A Tisza István tudományos társaság alakuló közgyűlése.** Hirt adtunk már arról, hogy a debreceni egyetem kebelében tudomá- nyos társaság alakult, melynek célja első sor- ban a Tiszántultra vonatkozó tudományos (tör- ténelmi, földrajzi, nyelvi, természettudományi stb.) anyag feldolgozása és közzététele. A tár- saság alapszabályait a kormány megerősítette s enu k alapján a társaság most már formáli- san is megalakulhat. Az alakuló közgyűlés jú- nius 18-án, vasárnap d. e. 11 órakor lesz a ref. kollegium dísztermében. A közgyűlésen **Pokoly József** elnök részletesen fogja ismer- tetni a társulat céljait s feladatait és a társa- ság tisztviselői is megválasztatnak. A társulat vezetősége ezuton is tisztelettel meghívja a társaság rendes és pártoló tagjait, ugyszintén a tudománynak minden barátját.

— **A Vörös Kereszt választmányi ülése.** Az Országos Magyar Vörös Kereszt Debrecen városi választmánya tegnap délután **Komlóssy Dezső** elnöklésével ülés tartott, amelyen elha- tározták, hogy **Pedlow kapitány** távozása alkalmával üdvözlő búcsúiratot intézzen hozzá ma- gyar nyelven. Az elnök bejelentette, hogy a dán Vörös Kereszt 37,000 koronát adományozott, hogy az Augusztus-szanatoriumban gyermekeket lehessen elhelyezni. **Komlóssy Dezső** h. elnök közbenjárására oly megállapodás létesült a Vö- rös Kereszt és a szanatórium között, hogy minden 4 fizetéses hely után egy gyermeknek ingyen adnak helyet. A gyermekek elhelyezése folyamatban van. A télen lefolyt Vörös Kereszt- ből 53,000 korona tiszta jövedelmet hozott. Az ülés a rendezőségnek köszönetet szavazott. A pénztárnoki és titkári jelentések felolvasása után az ülést az elnök **Komlóssy Dezső** egy- negyed 7 órakor berokasztotta.

— **Felmentették a bécsi olasz missziót.** Pistojaból jelenti a Stefani-ügynökség: A volt bécsi olasz misszió tagjai perének tárgyalását ma befejezték. **Fenaglia, Baldettarro és Dipalma** századosokat büncselekmény hiánya miatt fel- mentették. **Cibeli** százados és **Onna** hadnagyot szintén felmentették, mert büncselekményt nem lehetett rájuk bizonyítani.

— **A szombathelyi tőzsde.** A szombathelyi Kereskedők Társulatának kezdeményezésére a kormány jóváhagyásával Szombathelyen áru-, termény- és értéktőzsdét állítanak fel. A tőzsde létesítésének tervéhez Vas megye pénzügyi, ipari- és kereskedelmi vállalatok mind csatlá- koztak.

— **Meghívó ipartestületi közgyűlésre.** A debreceni Ipartestület 1922 június 25-én, va- sárnap délelőtt 9 órakor a testület dísztermé- ben rendkívüli közgyűlést tart, melyre tagjait tisztelettel meghívja. Tárgysorozat: 1. A tiszt- viselők és a személyzeti állások szervezése. 2. A tisztviselői és személyzeti fizetések meg- állapítása. 3. Ügyészi állások rendezése. 4. In- dítványok. Az alapszabályok 11. §-a értelmében az indítványok csak azon esetben kerülnek ta- nácskozás és határozathozatal alá, ha legalább 20 tag aláírásával 8 nappal a közgyűlés meg- tartása előtt az Ipartestület jegyzőjénél be- nyújtatták. **Varga Lajos**, elnök.

Apagyilkos fiu a bíróság előtt

Életfogytiglani fegyház után három hónapi fegyház

Élénk emlékezetében van még a közön- ségnek az a gyilkosság, amit 1920. augusztus havában a Diószegi-uton követett el **Biró János** hentes segéd, aki egy baltával agyonütötte apját, **Biró Gábert**. A rögtönítélő bíróság akkor **kötéldíjjal halálra ítélte** az apagyilkos fiut, de a Kormányzó kegyelemből **életfogytiglani fegyházra változtatta** át a halálbüntetést. **Biró** azóta büntetését tölti a váci fegyházban. — Tegnap azután a Diószegi-uti gyilkosság újabb munkát adott a kir. törvényszék **Uffalussy József** el- nöklete alatt működő büntető tanácsának.

Ugyanis **Biró** azért ütötte agyon apját, aki italos, korcsmázó ember volt, hogy anyját s hét estvérét megmentse az öreg **Biró** ke- gyetlen bánásmódjától s a nagy nyomortól. S mikor a családban szóba került, hogy miké- pen szabaduljanak meg az öreg **Birótól** s a fiu azt mondotta, hogy ő le fogja ütni apját, anyja, **Biró Gáborné** s **Lidia** és **Juliánna** testvérei helyesítették ezt, sőt biztatták is erre. A bíróság rögtön a gyilkosság után eljárást indított ellenük, de az ő ügyüket akkor elkülönítette a törvényszék a gyilkosságtól, ugy ennek a bün- pernek tárgyalására csak most kerülhetett a sor.

A vádlottak

A tegnapi tárgyaláson a vádlottak padján ültek **Biró Gáborné**, **Biró Lidia**, **Biró Juliánna** gyilkosságban való bűnrészesség, illetőleg gyil- kosságra való felbujtás vádjá alatt, továbbá az életfogytiglani fegyházra ítél **Biró János**, akit a váci fegyházból kísérték le a tárgyalásra, azonkívül **Szabó Sándor** és **Papp Sándor**, **Bi- rók** rokonai, akiket több, a gyilkosság előtt történt kisebb büncselekményekért vont fele- lősségre a bíróság. Lopással, orgazdasággal és súlyos testi sértés vétségével voltak vádolva, mivel **Biró**, **Szabó** és **Papp** fát és tengerit loptak, azonkívül **Biró** a gyilkosság előtt már előzőleg megütölte az apját egy karóval ugy, hogy az súlyosabb sérülést is szenvedett.

Ennek az indító oka igen különös, de azért érthető vol. Ugyanis az öreg **Biró** min- denét a korcsmában költötte el s azért akarták a családtagok, hogy betegsége alatt rendbe hozzák a család zilált anyagi állapotát, ami akkor sikerült is.

— **Magyar rendjel.** Budapestről jelentik: A hivatalos lap holnap száma a Kormányzó kéziratát közli a miniszterelnökhöz, amelyben hozzájárul a m. kir. miniszterium azon javas- latához, hogy olyan polgári és katonai egyének részére, akik a magyar haza szolgálatában kiváló érdemeket szereztek, az ujonnan alapít- andó magyar érdemkereszt és magyar érdem- érem legyen adományozható. Ugyanazon ki- tüntetésekben részesülhetnek olyan külföldi egyének is, akik hathatósan közreműködtek Magyarország érdekeinek előmozdításában. A rend alapszabályait legközelebb fogják publikálni. Ez alkalommal azt állapítják meg, hogy hány osztálya és hány fokozata lesz a rendnek. A monarchia területén alakult utódállamok közül már Lengyelország és a Cseh-Szlovák köztár- saság is alapított új rendjeleket. Lengyelor- szág feltámasztotta a régi lengyel fehér sas rendet is.

— **Kifosztották a lakását, míg a fegyház- ban volt.** Ismeretes, hogy **Jánosy Sándor** le- szerelt főhadnagyot, jelenleg budapesti bank- tisztviselőt, aki a székely irredenta mozgalom- ban tevékeny részt vett, külföldi nyomásra le- tartóztatták. Míg ő fogságban volt, ismeretlen tettesek kifosztották a lakását s onnan körül- belül 150 ezer korona értékű holmit vittek el. **Jánosy** kiszabadulása után, amint felfedezte a betöréses lopást, feljelentést tett a rendőrség- en. A nyomozás kiderítette, hogy a lopást **Novák Ferenc** 22 éves munkás és **Losonci Lajosné** 21 éves elvált asszony követték el, akik azonban a lopás elkövetése után röviddel oláh megszállott területre szöktek. A rendőrség megtette az intézkedéseket kézrekerítésük iránt.

— **Vérszegények**, idegesek, bélbajosok legjobb eredménnyel használják a MEINL maltin-kakaót.

A tegnap délelőtt s délután lefolytatott főtárgyalást rendkívül nagy érdeklődés kísérte mindvégig. Különösen az életfogytiglani fegyházra ítél **Biró Jánost** veszik körül kíváncsian s köszöntik ismerősei.

Biró Jánost nem nagyon viselte meg a fegyház levegője, nyugodtan, szinte közönyösen ül a vádlottak padján.

A vádat dr **Bod Kálmán** királyi ügyész képviseli, míg a védelmet dr **Kuthy Sándor** ügyvéd látja el. Elsőnek özvegy **Biró Gábornét** hallgatják ki.

Biróné s leányai az első, a csendőrség előtt tett beismerő vallomásukat most vissza- vonják. Mint **Biróné** előadta, a **beismerő vallo- mást egy fogoly tanácsára tették meg**. Az mon- dota nekik:

— Kérem — ismerjék be mind a négyen a gyilkosságot, — akkor megszabadulnak az akasztófától, mert négy embert csak nem itél- nek halálra.

... Ezért tettünk beismerő vallomást.

Biró János kihallgatása során szintén bi- zonyította, hogy anyja s testvérei nem beszél- ték rá a gyilkosságra s arról nem is tudtak előre. A lopást s orgazdaságot részben ugy ő, mint **Papp** és **Szabó** beismerték.

Felmentő ítélet

A bíróság ezután több tanut hallgatott ki, akik azonban csak azt tudták bizonyítani, hogy az öreg **Biró** tényleg részeges ember volt. Azu- tán a perbeszédnek következtek, majd a bírósá- g közel egy órai tanácskozás után este fél 7 óra után kihirdette az ítéletet.

Öz. **Biró Gábornét**, **Biró Lidit**, és **Ju- liánát** az ellenük emelt összes vádak alól fel- mentette, ellenben lopás és orgazdaság vétsége miatt **Biró Jánost** három hónapi, **Szabó Sán- dort** két hónapi fegyházra, **Papp Sándort** pedig 800 korona pénzbüntetésre ítélte, míg több vádpont alól mindhármójukat felmentette.

Az ügyész a felmentő ítéletek miatt, míg a védő az elítéltek nevében jelentett be felleb- bezést. Érdekes, hogy **Biró János**, aki már életfogytiglani fegyházra van ítélve, az újabb három hónapi fegyházbüntetésben megnyugodott, de pár percnyi gondolkodás után visszavonta azt és szinte fellebbezést jelentett be.

— **Zászlóavatás.** Jelentős nap lesz a deb- receni cserkészet történetében csütörtök. Ezen a napon délután 5 órakor adja át **Somasy László**, a cserkészeszme melegsívű barátja a Munka-csapatnak azt a pompás zászlót, amit az ő kezdeményezésére debreceni kereskedők készítettek a csapatnak. Ez az első cserkész- zászló városunkban. Az ünnepélyre kivonulnak a debreceni „Turul”, „Erő”, „Zrínyi”, „Hajdu”, „Erdősi Imre” és „Egyetértés”, valamint a nyíregyházi „Turul” csapatok is, amivel nem- csak az ünnepély fényét akarják emelni, hanem bizonyosságot akarnak tenni a cserkész testvéri- ségről is. A Munka-csapat ezt a napot fel- használja arra, hogy a közönséget megerősítse a cserkészet iránt mutatott barátságos érzés- ben. Ezt a célt szolgálja a felső kereskedelmi iskola ifjusági otthonában rendezett kiállítás, amelyen cserkészfényképek, festmények, őrsi naplók, jótett naplók és különféle modellek, gyermekjátékok lesznek láthatók. A kiállítás délelőtt 9 órakor nyílik meg s díjtalanul tekin- tethető meg délután háromnegyed 5 óráig. Ezután következik a zászlóavató ünnepély.

— **Tolvaj cseléd.** **Török Barnáné**, Sziv- utca 17. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy tegnap cselédje, **Kovács Róza** hirtelen eltűnt házából s magával vitt körülbelül 12 ezer korona értékű fehér- és ruhaneműt is. A rendőrség elrendelte a cseléd- lány körözését.

— **Orvosszakértők a debreceni kir. tör- vényszéknél.** A m. kir. igazságügyminiszter dr **Benedek László** egyetemi nyilvános rendes ta- nárt a debreceni kir. törvényszék területén felmerülő törvényszéki elme-orvosi és dr **Orsós Ferenc** egyetemi nyilvános rendes tanár a kir. törvényszék területén felmerülő törvény- széki orvosi tennivalók rendes ellátásával bizta meg.

— **Debrecen város és a kolozsvári egyetem.** A kolozsvári Ferenc József-tudományegyetem rektora átiratban arra kérte Debrecen városát, hogy az egyetem 50 éves fennállásának ünnepén az egyetem ideiglenes székhelyén, Szegeden képviseltesse magát. A városi tanács úgy határozott, hogy nem küld senkit az ünnepélyre, csupán átiratot intéz a jubiláló egyetemhez. Az elszakított Erdély legnagyobb és világhírű kulturintézménye üli felszazados jubileumát s a legmagyarabb város nevében senki sem lesz jelen, hogy ottlétével adjon kifejezést az együvértartozandóság s az osztatlanság gondolatának. Miért? Az egyik tanács tag szerint azért, mert rossz az összeköttetés Szegeddel és drága a vasuti jegy. Így kerülnek egymás mellé a felszazados erdem és a pillanatnyi érdek — a debreceni tanácsülésen.

— **Hivatalvesztésre ítélt tanító s elítélt presbiterek.** Szóvátette annakidején a *Hajdúföld* a mikepéresi állapotokat s ezzel kapcsolatban *Nánási József* tanító s az ottani presbiterek egyrésznének viselt dolgait. Nánási János tanító, akit egyszer már rágalmozás, máskor pedig közokirathamisítás miatt ítélt el felettes fegyelmi hatósága, a vörös uralom alatt exponált szerepet vitt s annak teljesen behódolt. A mikepéresi református presbiterium nagyrésze pedig egy alkalommal megtagadta felettes egyházmegyei hatósága rendelkezésének végrehajtását. Ugy Nánási, mint a presbiterek fegyelmi ügyével a napokban foglalkozott az egyházmegyei bíróság s mindenképp igazolta a *Hajdúföld* közleményeit. Nánási Józsefet viselt dolgai miatt ugyanis hivatalvesztésre ítélt, míg a presbiterium kilenc tagját nevezetesen *Gül Andort*, *Vigvári Lajost*, *Kovács Jánost*, *S. Vigvári Józsefet*, *Lakatos Albertet*, *Kozma Jánost*, *Fekete Jánost*, *Cs. Papp Imrénét* s *Dencskey Lajost* 2—2 ezer korona pénzbüntetéssel, 3 évi hivatalvesztéssel s a perköltségek megfizetésével sújtotta. Az elítéltek felebbezést jelentettek be az ítélet ellen.

— **A régi csapatkórház átadása.** A debreceni katonai körletparancsnokság átiratban arról értesítette a várost, hogy a régi csapatkórház épületét át fogja adni a városnak, mert azt a katonaság nem veszi igénybe többé. Most a városi csendőrség van az épületben elhelyezve mintegy 6 hónap óta s eddig több mint 40,000 koronát költött az épület rendbehozatalára. A városi tanács úgy határozott, hogy a főszámvévőből, a főmérnökötől és előadóból álló bizottságot küld ki az épület átvételére. A bizottság előbb a katonai körletparancsnoksággal rendezi a függőben lévő kérdéseket s azután dönt arról, hogy az épületet jelenleg is használó csendőrség milyen összegű bért fizessen a városnak. A bizottság javaslatát a tanácshoz fogja előterjeszteni.

— **A Hortobágy—balatoni tura eredménye.** Budapestről jelentik: A Hortobágy—balatoni turaut eredményét ma este állapították meg. A győztesek a Kir. Magyar Automobil Klub aranyplakettjét nyerték a következő versenyzők: Neubauer Alfréd (Austro-Daimler), Almássy László Ede (Steyr), Kun Frigyes (Austro-Daimler), gróf Andrassy Mihály (Steyr), Dellimár Walter (Steyr), gróf Schönfeld Henrik (Steyr), Deudák Emil (Austro-Daimler), Márkus Lajos ezredes (turini Fiat), Körössy Béla (Lancia). Bronzplakettet nyert mind a három legkevesebb büntető pontot kapott versenyző: Fay László (Lancia), Freund Vilmos (Berliet), Silber Leitner József (Lancia).

— **Eredménytelen a földgázkutató.** A Hungarian Oil Company által vezetett eddigi földgázkutatók nem vezettek semmi kézzelfogható eredményre. A Dunántul, Letenyén és Kurdsibrákon iurtak. A letenyei furások eljutottak az alapközélig s miután a földgáznak nyomára sem akadtak, rövidesen abba is hagyják a furásokat. Kurdsibrákon még van remény arra, hogy mélyebb rétegekbe jutva, előtör a gáz. A hortobágyi furás hosszú ideig szünetelt, mert a furócsövek beszakadtak s azok kiemelése csak hosszas munka után sikerült. Itt mutatkoznak jelek, melyek földgázra, eset leg olajra engednek következtetni, azonban a Hortobágy geologiai alakulása olyan, hogy még igen mélyre kell lefúrni, mielőtt ki lehetne mondani a döntő szót.

N A P I R E N D

Csütörtök 1922 junius 15

Prot.: Vid. Kath.: Urnapja

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1 óráig.

Kollégiumi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig, d. u 3—5-ig.

Csokonai-színház este nyolc órai kezdettel „Sasfiók” verses dráma 5 fevonsban.

Intim kabaré, előadás fél 9 ó.

Modern kabaré, előadás háromnegyed 9 ó.

Nyári színpad este 9 órakor a Magyar Házban.

A Müpártoló Egyesület képzőművészeti kiállításával ünnepélyes megnyitása d. e. 11 órakor a városi házban.

A Kálvinista Templomegyesület vallásos délutánja 5 órakor a kollegiumban.

A felső kereskedelmi „Munka” cserkészcsapat zászlóavatás ünnepélye a felsőkereskedelmi iskolában délután 5 órakor.

Kisvárdai SE—DVTC bajnoki footballmérkőzés délután 5 órakor a diószegi-uti vasutaspályán

Péntek 1922 junius 16

Prot.: Jusztin. Kath.: Ferenc.

Közművelődési könyvtár nyitva d. e. 8-tól este 8-ig.

Kollégiumi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig, délután 3—5-ig.

Csokonai-színház este nyolc órai kezdettel „Gazdag leány” vigiáték.

Modern kabaré előadás kezdete fél 9 órakor.

Intim kabaré előadás kezdete fél 9 órakor.

Nyári színpad a Dreher sörcsarnokban este 9 órakor.

A Dóczy leánynevelő intézet tornavizsgálja délután fél 5 órakor az intézetben.

Klasszikus hangverseny este 8 órakor az Angol Királyiőben a vonós katonazenekar közreműködésével

A mérzáros szakosztály ülése délután 5 órakor az Ipartestület kistanácstermében.

Alkalmi vétel!

Vagyontrendezés miatt sürgősen eladó konyhakertészetre kiválóan alkalmas kert, rajta kis lakóházzal

Nemes-utca 7. sz.

A Nemes-utca párhuzamosan megy az István-utal és összeköti az Acél-utcaat és a Margit-utcaat. A föld területe 950 négyszögöl. Jelenleg felesbe van kiadva.

Ara 200 ezer kor.

Az adásvételi ügylet megköthető a Hajdúföld szerkesztőségében, Piac-utca 59. délután 6 és 7 óra között.

MINDEN ÖNTUDATOS MAGYAR EMBER CSAK KERESZTYÉN LAPOT VÁSÁROL!

— **Napsugár vagyontmentő-árverésre mindennemű butor, berendezési-, használati-, ruházati tárgy, műtárgy, régiség stb. beadható folyó hó végéig, délelőtt-tönként 9—2 óráig, Piac-utca 10. I. alatt. Telefon 10—10. Tárgyak vidékről is beküldhetők. Árverés: július 3, 4, 5-ikén.**

— **Klasszikus hangverseny.** A vonós katonazenekar pénteken este 8 órai kezdettel, nagyon mérsékelt díjjal az Angol-királyiőben hangversenyt rendez új és válogatott műsorrall. Amennyiben a jövedelem a zenei kellekek fedezésére fordittatik, kérjük a zenekedvelő közönséget a kulturintézmény támogatására.

— **Postás-ünnepély a Zenedében.** A postások arra kérték a várost, hogy a Zeneiskola nagytermét egy estére adja át nekik. Tekintve, hogy a rendezendő ünnepélyen beléptidíjat nem fognak szedni, a tanács 200 korona és a világítás költségeinek megtérítése fejében a kérelmet teljesítette.

— **Tükörgyártás, üvegcsiszolás, ócskatükörök, ujjáöntése** Sipkovits Béla üveg műipari vállalata, Sziv-utca 15. Telefon 356.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR:

Csütörtök: Sasfiók.

Péntek: Gazdag lány.

Szombat: Róza néni.

Vasárnap délután: Cigánybáró.

Vasárnap este: Róza néni.

Hétfő: Vasgyáros.

Kedd: Rang és mód.

Szerda: Szamith.

Csütörtök: Sulamith.

Péntek: Sulamith.

Szombat: Sulamith.

Vasárnap: Sulamith.

Ferenczy Irma dalestélye tegnap este folyt le a városi zenede hangversenytermében. Műsorán az aria és a dal egyformán képviselve voltak. Hangja tisztán csengő, kevés színész képességgel. Technikája Puccini nehézségeivel könnyűszerrel megbirkózik s néha tüneményesen jó volt, de a dalokban csak néha tudja kifejezni azt, ami a dal lényege: az egyszerű báj. Különösen Schubert Ständchenjében és a Tarnay daloknál éreztük, hogy Ferenczy Irma inkább az operára termett. A kisératot dr. Jóna Kálmán látta el mindvégig kifogástalanul.

Színház és mozgószínházak közleményei:

Halassy Mariska játssa két szenzációs szerepét ma és holnap. Ma, csütörtökön este **A sasfiókot**, holnap, pénteken **A gazdag lányt**, amelyekkel Halassy Mariska folytonosan telt házakat vonz.

Jókai Mór — Névtelen vár című regényét ma utoljára mutatja be az Apollo. Mind a két részt egy előadásban. Előadások 5, 7 és 9-kor. Jegyelővétel.

Trilby, az amerikai aranyosozat parádés filmjét mutatja be holnap az Apollo. Klara Kimball Joung a főszerepben utólréhetetlen művészettel játszik. A kinematografia legimpozánsabb monumentuma ez a film. Mint második sláger Lady Violette 6 felvonásos dráma lesz bemutatva. Jegyelővétel.

Haramiak hatalmában c. monstre kalandor film 10 felv. az **Uránában** ma csütörtökön utoljára.

Szenzációs Pathe esték. Péntek, szombat, vasárnap 2 társadalmi dráma, 2 nagyszerű sláger darab egy előadásban. Bpestet megelőzve, Magyarországon **Debrecenben először** mutatja be az **Uránia**. Ez érdekes műsorra felhívjuk a közönség figyelmét.

SPORT

A keletmagyarországi kerület 1922. évi atletikai bajnokversenye vasárnap délután fél 4 órai kezdettel lesz megtartva a DTE nagyzerdei sporttelepén. A versenyre Nyiregyháza, Szolnok, Karcag, Bőszörmény, Nánás, Kisvárdá, Berettyóújfalú és Debrecen, szóval a kerület összes egyesületei leadták nevezéseiket s így minden számban érdekes küzdelmek lesznek. Atlétánk oly jó formában vannak, hogy több számban az idén még a harmadik helyezett is jobb eredményt fog elérni, mint a múlt évi bajnok.

6. oldal.

A tőzsde
Magyar korona: 50.

Budapesti zárlat

Magyar hitel 2720, Osztrák hitel 695, Angol-Magyar 770, Leszámitoló bank 795, Magyar-Olasz 318, Jelz hitelbank 270, Hazai bank 675, Salgó, 4150, Rimamurányi 3800, Közuti 1415, Déli vasút 3825, Államvasút 17200, Keresk. bank 7450, Általános takarékpénztár 1240, Pesti hazai 27000, Borsod-miskolci 4700, Concordia 3050, Budapesti gőz. 8250, Gizella 2625, Hungária 3500, Viktória 12700, Beocsini 9300, Kőb 1100, Általános köszén 19150, Urikányi 11900, Adria 13700, Atlantic 2775, Levante 10000, Trust 2950, Gans-Danubius 79000, Ganz villamos 8950, Lipták 540, Magy. acél 3040, Schlick 1490, Wörner 750, Brassói 5925, Izzó 9850, Spodium 2900, Hazai faterm. 2900, Klotild 4625, Erdő 900, Nasici 16750, Neuschil. Licht. 600, Orsz. fa 1405, Telefon 6850.

Valuták

Napoleon 3835-3865, Angol font 4405 4455, Dollár 987-997, Francia frank 8825-8875, Márka 322-332, Lira 4900-4950, Osztrák kr. 5-80-6-00 Húbel 8750-38-50, Lei 649-59, Szokol 1947 67, Svájci frank 18950-19950, Korona dinár 1365-1385, Lengyel marka 2100-2200.

Devizák

Amsterdam 388-3, Koppenhága 18800, -19350, Krisztiania 15000 15600, London 3525-3575, Berlin 32000-33000, Milánó 4950-5000, Páris 8750-8800, Prága 1975 1985, Stockholm 25700-200, Svájc 18950-19050, Bécs 570-590, Zágráb 34500-35500, Newyork 992-1002.

Zürichi zárlat

Berlin 170,00 Holland 204,50, Newyork 525, London 2351, Páris 4617, Milánó 2610,50, Brüsszel —, Prága 1005,00, Budapest 55, Zágráb 183,00, Bukarest —, Varsó 12, Bécs 300, Osztrák leányegyzett 250.

Terménytőzsde.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 4175-225, fehérmegyei 4150-4200, pestmegyei 4150-4200, rozs 3300-3350, takarmány árpa 3150-3250, sörárpa 3250-400, köles 2800-2825, zab 3400-3550, tengeri 3275-3300, repta 44-46, Korpa 1900-

Sertésjelentés.

Szabadvásári maradvány 668 sertés, érkezett 597, eladatott 204. Árak: Zsirsertés fiatal nehéz 160-80, könnyű 125-30.

Dollárt, ARANY, EZÜST
Simon Bankiroda DEBRECZEN, Kossuth-n.11
Idegen kifizetések legolcsóbban. T. 903.

Irodistanó

ki a könyvelésben jár-tas, gyorsirni tud, alkalmazást nyerhet. — Csakis gyakorlattal bírók küldjék be ajánlatukat a fizetés megjelölésével „Gyakorlott” jellegre.

Aranyért, Ezüstért
budapesti magas árakat fizetek
Kramer Simonffy
utca 17.

Olmot keres megvételre lapunk kiadóhivatala.

Wangor Antal
épület és butorasztalos
DEBRECZEN, Csapó-utca 9.sz.
Elvállal minden e szakmába vágó munkák készítését és javítását.
Szép világos hálószoba butor eladó

Apró hirdetések

Használt

butorok és antik szekrény eladók. Szent Anna-utca 5. emelet.

Gyermekkoscsik

teljes átjavítását, fenyvezését kerekekre gummibuzást vállal
Riesz Henrik kocsigyár

Csapó-u. 67.

Bálint József asztalosnál butorok, konyhaberendezések raktáron.

**Modern hálóok, ebéd-
lők, uriszobák,** konyhaberendezések, plüschdiványok, heneserek, mindenféle butorok nagy választékban műasztalok által elkészítve 20 századokkal olcsóbban mint bárhol beszerezhetők. Vidékre ingyen csomagolás. LEFKÖVITS BUTORARUHÁZ-BAN, Simonffy-utca 6. — Cégre és címre tessék ügyelni!

Zongorát

bérbeadó. Jókai-utca 6. 2. ajtó.

**Hálóok, ebéd-
lők,**

konyha berendezések mindenféle butorok legolcsóbban beszerezhetők vidékre ingyen csomagolás Simonffy-utca 2-c) butorüzlet.

Ha el akar utazni

és nincs fénykép, azonnal megkapja **TAKÁCS** műtermében Nagyerdő.

Vasabroncs

kisebb vagy nagyobb mennyiségben kapható Piacz-utca 59. sz.

Pintér Gusztáv

Tisza-palota, Piac-utca 8. Jéggyűrtök, brillians áruk raktára. Ékszer, órák olcsón és pontosan készit.

Eladó

Egyháztér mellett Vár- és Nyomtató-utca sarok ház. Három bolti helyiség, 4 rendbeli lakással, 100 méteres utcai fronttal. Nagy jövedelmű és nagy jövőjű ház. Értekezhetni: Gazdák Bankja, Kossuth-utca 17.

Forgács István

műorás
Bádócs-u.

Hímzés

és mindennemű női fehérnemű varrás jutányosan elvállaltatik Erzsébet-utca 79. szám. Nyiriné.

Bejegyzőgyár

és vésőintézet
PAULÓ I.
Szentnyáry-utca 22.
Telefon 1305.

Kaucióképes

üzletvezető felvétetik Hungária gőzmosó és kelme-festő vállalat. Cégtulajd. Libányi András Péterfia 4. szám

Schweinfurti

zöld permetezésre 60 százalékos, tengerhagyma patkányirtószerek kapható Jösa és Jóna drogueriájában Kossuth u. 6.

Elcserélném

emeletes bérházamat olyan földszintes házzal, melyben csupán egy elfoglalható 5 szobás modern lakás van. Ez esetben öt szobás modern lakásomat azonnal átadnám.

CIM A HAJDUFÖLD KIADÓHIVATALÁBAN, PIAC-UTCA 59.

Valódi

Schweinfurti-Zöld

A debreceni m. kir. Mezőgazdasági Vegyikísérleti Állomás bizonyítványa szerint

48-66% -os

összes arsentartalommal.

Beszerezhető:

Dr REX Chemiai Gyár és Gyógyszerárnyagkereskedés R.-T.
Debreczen, (Városház épület.)

Telefon 292.

Alkalmazást nyer esti hatórától 10-ig

Kifutó

gyerek vagy lány lapunk kiadóhivatalában,

Eladó földbirtok

Jásznagykunszolgok megyében köves ut város és vasút mentén 50 holdas tanya birtok 3 szoba, istállók és sertésölő öszi buza, tengeri és rozsvetés, 6 hold lucernás, azonnali átvételre eladó, Dezső László irodája Szent Anna utca 6. sz.

Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Részv.-T.

Készít minden a sokszorosító iparba tartozó munkát, nyomtat könyveket folyóiratokat, rovatos íveket, falragaszokat, levélpapírokat, borítékokat, gyász lapokat, eljegyzési és esküvői értesítéseket, névjegyeket, báli meghívókat

Debreczen, Piacz-u. 59. sz.

Patkányirtó szerek,

mindenféle pipereszappanak, parfümök kölniszerek, fogkezelő és hajápolószerek stb legolcsóbban beszerezhetők a

Korzó Drogueriában Piacz-utca 42. TELEFON 14-80

Lengyel
KELMEFESTŐ

fest mindennemű ruhákat tisztít legolcsóbban és kifogástalanul Csapó 95. Széchenyi 18.

Elvállalok

diványok, hencserek készítését javítását. Ugyanott kész butorok

HORVÁTH kárpitosnál, Csapó-u 31.

Szeplő ellen

Dr Intassy Szeplőkenőcse

csalhatatlan és ártalmatlan. Kapható szaküzletekben vagy utányvét mellett Dr Intassy Kosmetikai Gyógyintézetben, Budapest, Kossuth Lajos-utca 4. Minden egyéb szépségábról tájékoztató füzet ingyen.

Szirek András

elsőrendű uri- és egyenruha szabósága
Divatos angol szövetek állandó raktára.
Szent Anna-ut 1. Telefon 509.

Mindenkinél olcsóbban

a legmodernebb kivitelben készít **férfi ruhákat**

saját és hozott szövetekből. Szíves pártfogást kér

KELEMEN JÓZSEF

uri szabó, Gyöngyvirág-utca 2. szám. A közkörház közelében. Tisztviselőknél árendedmény!

Dollárt, Leit

és mindenfél idegen pénzt a legdrágábban vesz **Kaczander bankiroda**
Hunyadi-u. 12. Telefon 7-54.

Szt. Pál gyógyintézet

Debreczen, Egyházpálos

Tüdőbetegek, idegesek, bémultak, reumatikus, bőrbetegek és sok más krónikus betegségben szenvedő járó betegek részére fizikális gyógytényezőkkel felszerelt intézet. — Rendelés egész nap.

Nehéz az élet,

jó ruhába járn gondot ad, **VÉGHEZ** olcsón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt finom férfi ruhák állandóan kaphatók.

Vár-utca 2. sz. (Zenével szemben)

Répkerepezés, üvegezés

gyorsan jól legolcsóbban **BLATTNER GYULÁ-nál**
Royal szállóval szemben. Alapítási év 1801. Telefon 468.